

K Z O M U N I K A C J E
Z B A D A N I A

Warszawa, marzec 2013

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/27/2013

ZARABIANIE W SIECI

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

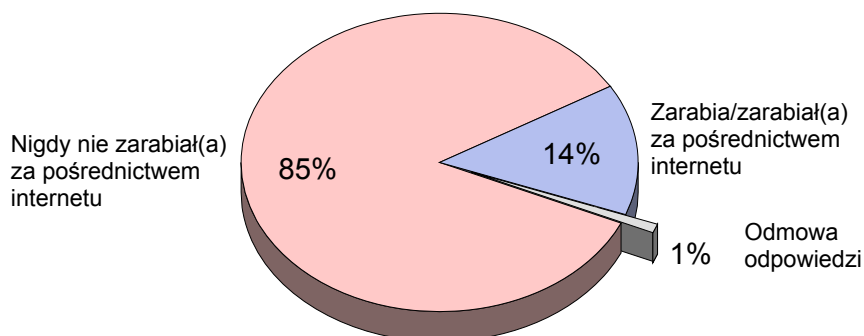
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Dzięki internetowi rynek pracy nie tylko poszerzył się o nowe zawody bezpośrednio związane z technologiami informatycznymi, ale też dał większe możliwości uprawiania „tradycyjnych” profesji takich jak nauczyciel, księgowy czy sprzedawca-handlowiec. Coraz częściej z możliwości internetu korzystają firmy, w tym firmy badawcze, zamieszczając ankiety do wypełnienia online i oferując wynagrodzenie za udział w takim badaniu. Zarobkowe zajęcia związane z aktywnością w sieci są bardzo różnorodne: niektórzy blogerzy zarabiają na umieszczeniu na swoim blogu reklam, linków do stron www itp. czy też piszą bloga na zlecenie firmy; są osoby, które emitują w sieci filmy czy programy, czerpiąc zyski z dołączonych do nich reklam; są autorzy sprzedający teksty za pośrednictwem wyspecjalizowanych platform. Specyficzną formą zarobkowania jest klikanie w reklamy (Get Paid to Click), czytanie maili reklamowych (Get Paid to Read), instalowanie programów (surfbarów) wyświetlających na ekranie monitora płatne reklamy w formie małego banera. To tylko niektóre przykłady możliwości zarabiania, jakie daje internet.

Za pośrednictwem internetu stale zarabia 2% mieszkańców kraju¹, co w przeliczeniu na liczbę bezwzględnie oznacza blisko 650 tysięcy dorosłych Polaków. Zarabianie w sieci ma najczęściej charakter okazjonalny, zdarza się od czasu do czasu. W sumie 14% Polaków, czyli nieco ponad 4,5 mln osób, osiąga lub osiągnęło jakieś dochody dzięki internetowi.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (273) przeprowadzono w dniach 31 stycznia – 6 lutego 2013 roku na liczącej 1111 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. CZY KIEDYKOLWIEK ZARABIAŁ(A) PAN(I) PIENIĄDZE ZA POŚREDNICTWEM INTERNETU, WYKONUJĄC JAKIEŚ USŁUGI, JAKĄŚ PRACĘ, ZLECENIA ITP.?

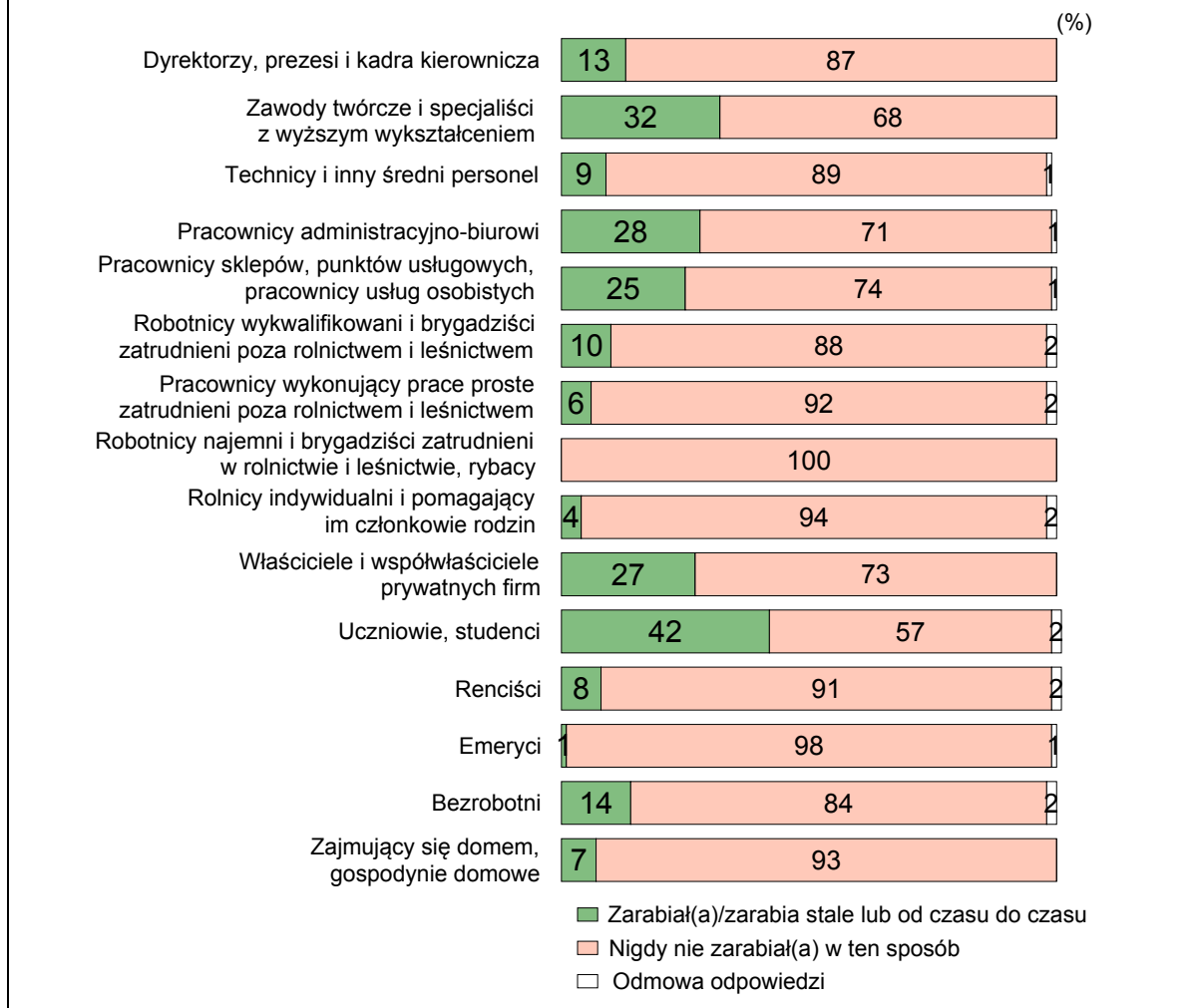

Zarabianie w sieci jest zjawiskiem pokoleniowym. Dobrze ilustruje to porównanie grup wiekowych: od 18 do 34 lat oraz powyżej 55 lat. W pierwszej grupie dzięki internetowi dochody uzyskuje 29% Polaków, w drugiej – zaledwie 3%, czyli dziesięciokrotnie mniej.

Silnie różnicuje tę formę zarobkowania poziom wykształcenia: osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym rzadko zarabiają w sieci (odpowiednio 6% i 7%), częściej zdarza się to osobom z wykształceniem średnim (16%); natomiast w grupie badanych z wykształceniem wyższym dochody tą drogą stale lub od czasu do czasu czerpie prawie co trzeci respondent (31%).

Podobne zróżnicowanie obserwujemy w związanej z wykształceniem pozycji zawodowej: zarobki za pośrednictwem internetu uzyskuje 32% specjalistów z wyższym wykształceniem, 28% pracowników administracyjno-biurowych i 27% przedsiębiorców, właścicieli prywatnych firm. Jednak najczęściej z możliwości zarabiania w sieci korzystają uczniowie i studenci (42%). Natomiast niezmiernie rzadko zarabiają w ten sposób rolnicy (4%), robotnicy niewykwalifikowani (5%) oraz renciści (8%).

RYS. 2. CZY KIEDYKOLWIEK ZARABIAŁ(A) PAN(I) PIENIĄDZE ZA POŚREDNICTWEM INTERNETU, WYKONUJĄC JAKIEŚ USŁUGI, JAKĄŚ PRACĘ, ZLECENIA ITP.?

Zdecydowanie najpopularniejszą formą zarabiania w sieci jest sprzedaż oraz wypełnianie ankiet online. Pozostałe usługi, prace czy zajęcia znacznie rzadziej są źródłem dochodów, ale większość z nich związana jest z konkretnymi zawodami czy też kwalifikacjami i w mniejszym lub większym stopniu kształtuje realny rynek pracy. Odmienny charakter mają takie formy zarabiania jak klikanie w reklamy (Get Paid to Click), oglądanie reklam (surfbary), czytanie maili reklamowych (Get Paid to Read) itp.

Inne wymienione przez respondentów rodzaje działalności zarobkowej w internecie to: gra na giełdzie, edukacja czyli prowadzenie kursów/szkoleń, doradztwo, prowadzenie zakładów bukmacherskich, działalność ubezpieczeniowa, opracowywanie dokumentacji, przygotowywanie projektów graficznych, prace administracyjno-biurowe.

Tabela 1

Sposoby zarabiania w internecie	Czy kiedykolwiek zarabiał(a) Pan(i) pieniądze za pośrednictwem internetu, wykonując jakieś usługi, jakąś pracę, zlecenia itp.?	
	Zarabiał(a) stale lub od czasu do czasu	Nigdy nie zarabiał(a) w ten sposób
	w procentach	
Sprzedaż w internecie	9,6	90,4
Wypełnianie ankiet online	4,3	95,7
Usługi informatyczne (poza zakładaniem/projektowaniem stron www)	1,6	98,4
Prowadzenie bloga/videobloga/pisanie opinii lub komentarzy o produktach itp.	1,6	98,4
Tłumaczenia	1,1	98,9
Zakładanie/projektowanie stron www	1,1	98,9
Administrowanie portalem	1,1	98,9
Uczenie/korepetycje	1,0	99,0
Pisanie prac na zlecenie	0,8	99,2
GPTC - Get Paid To Click/ GPTR czyli Get Paid To Read/surfbary itp.	0,8	99,2
Usługi księgowo	0,2	99,8
Nagrywanie filmów do emitowania w sieci	0,2	99,8
Inne	1,3	98,7

Wyjątkowo prezentujemy tu dane z dokładnością do 0,1%. Choć większość sposobów zarabiania przez internet jest obecnie mało rozpowszechniona, to należy przypuszczać, że w następnych latach ich popularność będzie rosła, dlatego obserwowanie zmian wymaga bardziej precyzyjnych notowań. W obliczeniach pominięto kategorię „odmowa odpowiedzi”

Relatywnie mało znane, zwłaszcza starszemu pokoleniu, Get Paid to Click, Get Paid to Read oraz surfbary to zajęcia bardzo nisko płatne i czasochłonne (w internecie można znaleźć wiele informacji na ten temat²).

Liczba stron www związanych z zarabianiem w sieci pokazuje, że jest to zjawisko o istotnym znaczeniu społecznym. Choć uzyskiwane tą drogą dochody mogą być czasem bardziej wirtualne niż realne, należy sądzić, że tak zwany e-biznes będzie się rozwijał, dając większe możliwości znalezienia zatrudnienia i nowe źródła dochodów.

Z badań McKinsey Global Institute wynika, że w gospodarkach rozwiniętych sfera związana z internetem generowała w latach 1995–2010 średnio ok. 10% wzrostu gospodarczego, w tym w latach 2000–2010 udział ten wyniósł 20%. Jednocześnie firmy

² „Najczęściej stosowane wynagrodzenie za pojedyncze kliknięcie mieści się w granicach między 0,01 a 0,05 \$. Strona zawiera zwykle od kilku do kilkunastu płatnych linków. Przeciętny dzienny zarobek z jednego buxa waha się między 0,03\$ a 0,10\$, chociaż bywają pozytywne wyjątki. Minimum do wypłaty to zwykle 1 - 5 \$, czyli w najlepszym wypadku, żeby zarobić jednego dolara musimy klikać od 10 dni aż do miesiąca” (za: <http://realne-zarabianie.blogspot.com/>). Zob. też <http://refbacki.pl/>) i <http://www.forumowisko.pl/topic/60666-zarabianie-przez-internet/>)

z pozostałych sektorów gospodarki, które są intensywnie obecne w sieci, rozwijają się ponad dwukrotnie szybciej niż pozostałe i tworzą więcej nowych miejsc pracy³.

Jak wskazują analizy Boston Consulting Group, wykorzystanie potencjału internetu w Polsce jest znacznie słabsze niż w krajach Europy Zachodniej (Wielka Brytania, Niemcy, Skandynawia), jednak polska gospodarka internetowa ma duży potencjał wzrostu i w najbliższych latach będzie się w szybkim tempie rozwijać. W 2015 roku może osiągnąć wartość 75 mld zł czyli 4,1% PKB⁴.

W kwietniu 2010 roku Komisja Europejska przyjęła strategię „Europa 2020”. Jedną z jej najważniejszych inicjatyw jest „Europejska agenda cyfrowa”, zapowiadająca prace nad utworzeniem Jednolitego Rynku Cyfrowego (*Digital Single Market*), bazującego na szybkim i ultraszybkim internecie. Według Komisji Europejskiej Unia potrzebuje bardziej śmiałych i ambitnych strategii, dzięki którym możliwy będzie trwały rozwój gospodarczy, więcej miejsc pracy i wyższy poziom życia. Jednym z instrumentów tej strategii jest Jednolity Rynek Cyfrowy, który powinien dać taki sam bezpieczny dostęp do treści cyfrowych i usług wszystkim obywatelom UE⁵.

W Polsce nadal duża część dorosłych mieszkańców jest poza internetem – 37% ankietowanych deklaruje, że nie korzysta i nie planuje korzystać z internetu⁶.

Zarabianie w sieci uwarunkowane jest czynnikami infrastrukturalnymi czyli dostępem do szybkiego internetu, społeczno-demograficznymi oraz kompetencyjnymi, które zależą od umiejętności korzystania z internetu, posiadania przydatnych na rynku kwalifikacji, talentów i wiedzy, a także od umiejętności oceny szans na uzyskanie dochodów.

Jak wynika z naszego sondażu, internet w bardzo umiarkowanym stopniu kształtuje obecnie w Polsce rynek pracy i strukturę dochodów.

Opracowała
Jolanta KALKA

³ R. Dobbs, J. Manyika and Ch. Roxburgh, *What business can do to restart growth*, September 2011; http://www.mckinsey.com/features/growth/what_business_can_do_to_restart_growth

⁴ „Polska Internetowa. Jak Internet dokonuje transformacji polskiej gospodarki” The Boston Consulting Group, maj 2011; <http://www.bcg.com.pl/documents/file98876.pdf>

⁵ Europe 2020. a strategy for smart, sustainable and inclusive growth
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:EN:PDF>

⁶ Zob. komunikat CBOS „Korzystanie z internetu”, czerwiec 2012 (oprac. M. Feliksiak).

A N E K S

Tabela 1

		Czy kiedykolwiek zarabiał(a) Pan(i) pieniądze za pośrednictwem internetu wykonując jakieś usługi, jakąś pracę, zlecenia itp.?			Liczba osób
		Zarabia/zarabiał(a) za pośrednictwem internetu	Nigdy nie zarabiał(a) za pośrednictwem internetu	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	
Ogółem		14	85	1	1111
Płeć	Mężczyźni	17	81	2	531
	Kobiety	12	87	1	580
Wiek	18-24 lata	29	71	1	133
	25-34	27	71	1	226
	35-44	16	83	1	187
	45-54	11	89	0	186
	55-64	4	94	2	191
	65 lat i więcej	1	97	2	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	90	1	423
	Miasto do 20 tys.	20	79	1	144
	20-100 tys.	15	84	1	222
	101-500 tys.	18	80	2	185
	501 tys. i więcej mieszk.	22	77	1	137
Wykształcenie	Podstawowe	6	92	2	246
	Zasadnicze zawodowe	7	92	1	275
	Średnie	16	83	1	369
	Wyższe	31	68	1	221
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	73		109
	Średni personel, technicy	9	89	1	57
	Pracownicy adm.-biurowi	28	71	1	74
	Pracownicy usług	25	74	1	77
	Robotnicy wykwalifikowani	10	88	2	110
	Robotnicy niewykwalifik.	5	93	2	50
	Rolnicy	4	94	2	79
Pracujący na własny rach.	27	73		33	
Bierni zawodowo	Renciści	8	91	2	84
	Emeryci	1	98	1	213
	Uczniowie i studenci	42	57	2	70
	Bezrobotni	14	84	2	101
	Gospodynie domowe i inni	12	88		53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	18	81	0	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	75	2	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	78	1	229
	prywatnym gosp. rolnym	4	94	1	77
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	8	90	2	177
	501-750	12	87	1	127
	751-1000	14	85	1	181
	1001-1500	16	82	1	169
	Powyżej 1500 zł	23	76	1	179
Ocena własnych war. mater.	Złe	7	92	2	170
	Średnie	11	88	1	478
	Dobre	21	78	1	462
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8	92		52
	Raz w tygodniu	10	89	1	533
	1-2 razy w miesiącu	19	80	2	173
	Kilka razy w roku	20	80	1	221
	W ogóle nie uczestniczy	20	77	2	132
Poglądy polityczne	Lewica	20	80		177
	Centrum	13	86	1	375
	Prawica	15	84	1	306
	Trudno powiedzieć	12	86	2	253